

Urbanistický model města, sídelní kaše

Ochrana a regenerace kulturních hodnot v území

-
- ▶ Rekreační, sportovní, bydlení, práce, administrativa, škola
  - ▶ Zelený klín od Lužánek přes planýrku do Soběšic
  - ▶ Zprivatizováno ale neudržitelné
  - ▶ Výstavba v 50. letech orientována na těžký průmysl. V Brně spíše textilky, zbrojní průmysl.
-
-

Terasování jako od hlavního nádraží k Vaňkovce bylo v plánu i od bazénu k Šumavské.

U Boby centra se vždy navázala suť, nestabilní podloží, proto se zde nikdy nestavělo.

- ▶ Záměrem bylo udělat zónace rekreace, sport, bydlení, práce. Zelený klín přes Lužánky přes planýrku až do Soběšic.

Vstup ke stadionu měl být u smyčky tramvaje.

Boby centrum inspirováno Bílou architekturou (ESF MU, IBC centrum viz např. Richard Meyer.

Ponava city, administrativně sportovní centrum.

V boby centru byly diskotéky, byly tam plesy.

Objekty byly zprivatizovány, ukázalo se však, že to je neudržitelné. (Hrstka měl komerční nájem od roku 2001)

Dvouřádky, rok 48, 49. Hodně provzdušněné, široká okna. Podloubí (funkcionalistický prvek). Koncept „město v parku“

50. Léta typická uzavřeným, polouzavřenými dvory.

V Sovětské svazu chtěli, aby se stavělo srozumitelně. Nad dveřmi byly jen decentní ozdoby.

V 50. letech se zdilo do šablon.

Urbanistické modely

- ▶ Sociologické modely města zabývající se vnitřní strukturou na základě sledování prostorové organizace a diferenciací

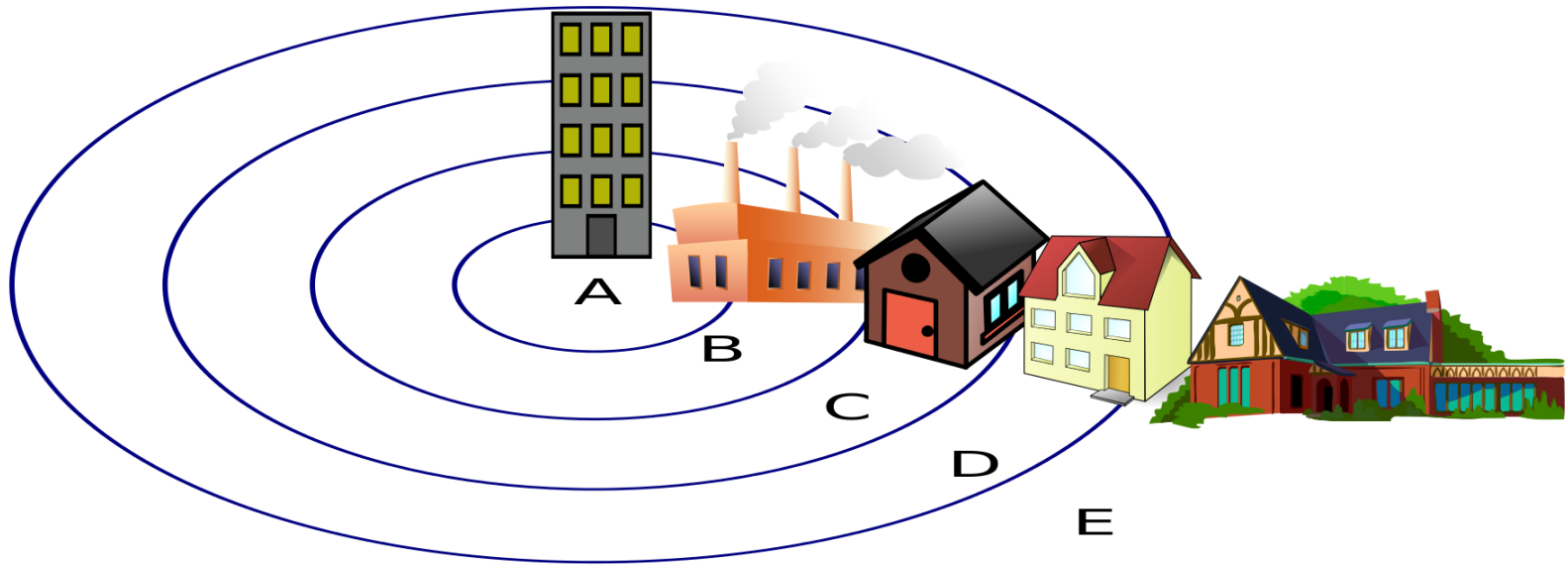
Zónový model města

- ▶ Burgessův model města
- ▶ Chicago 20. století
- ▶ Obchodní čtvrt' uprostřed
- ▶ Průmyslová zóna
- ▶ Bydlení dělnické třídy
- ▶ Obytná zóna vyšší společnosti
- ▶ Heinz Heineberg: Stadtgeographie. 3. Auflage.
Schöningh, Paderborn 2006, ISBN 3-8252-2166-0.

Sektorový model města

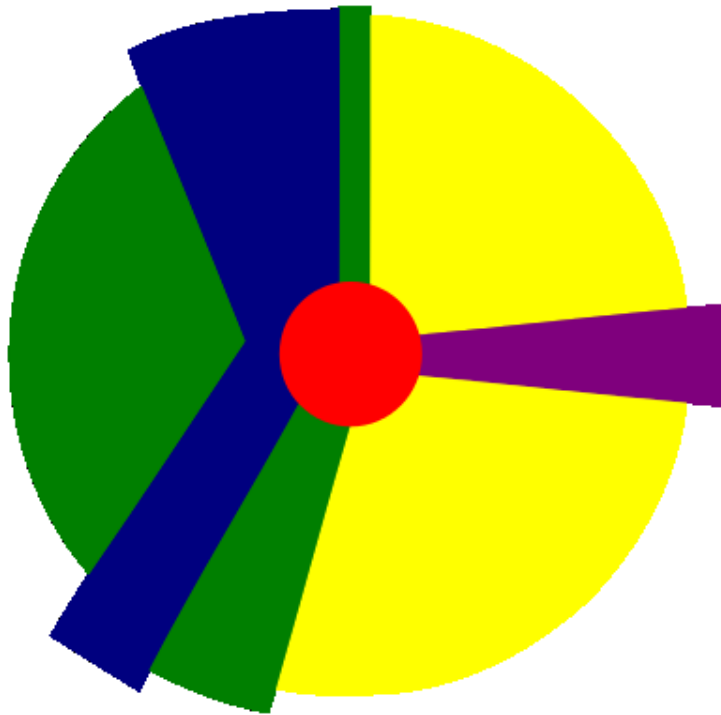

- ▶ Hoytův model města
- ▶ Bere v úvahu dopravní tepny
- ▶ Město členěné na výseče

Sektorový model města

Hoytův sektorový model

- Centrální obchodní čtvrť
- Továrny, průmysl
- Nízkopříjmové bydlení
- Bydlení střední třídy
- Bydlení vyšší třídy

Vícejádrový model města

- ▶ Harris-Ullmanův model
- ▶ Bere v úvahu vznik menších centrálních obchodních čtvrtí (teorie mnoha jader)

-
- ▶ centrum velkoměsta
  - ▶ tranzitní zóna
  - ▶ obytná zóna nižších společenských vrstev
  - ▶ obytná zóna středních společenských vrstev
  - ▶ obytná zóna vyšších společenských vrstev
  - ▶ oblast soustřeďující se na těžký průmysl
  - ▶ malé okrajové obchodní centrum
  - ▶ městská periferie
  - ▶ průmyslová předměstí
  - ▶ předměstské obytné čtvrti

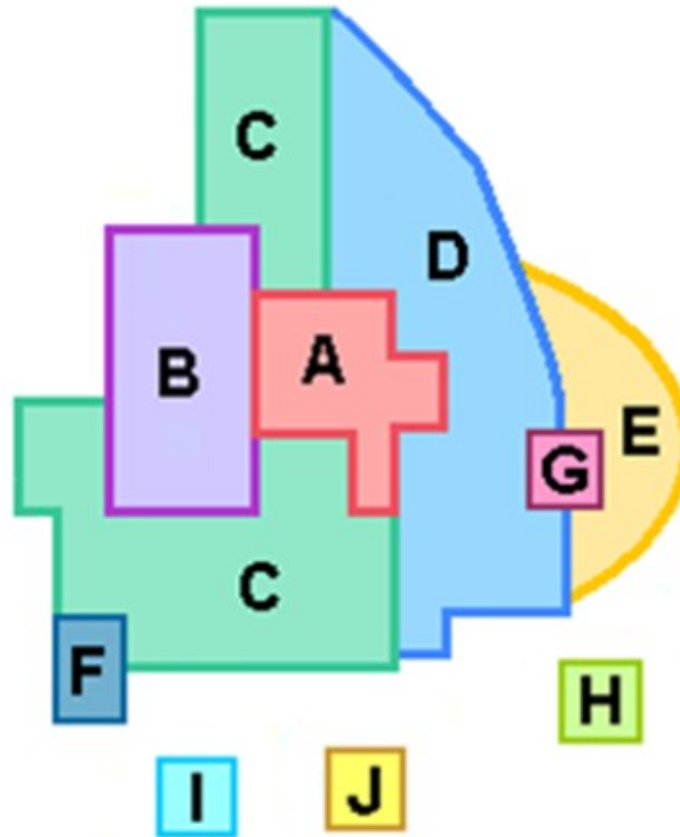
-
- ▶ infrastruktura – některé činnosti potřebují speciální infrastrukturu (velká plocha, napojení na hlavní dopravní tahy, nižší náklady...)
  - ▶ velké náklady – některé činnosti kvůli velkým nákladům nemohou být prováděny v určitých částech města (například těžký průmysl v centru města)
  - ▶ koncentrace podobných činností v jedné oblasti – soustředění vzájemně blízkých činností v jedné oblasti (obchody poblíž obytných částí)
  - ▶ vzájemné rušení činností – dvě špatně slučitelné funkce by neměli být v těsné blízkosti (oblast těžkého průmyslu a obytné části či obchodní centrum – hluk, špína,...)
-

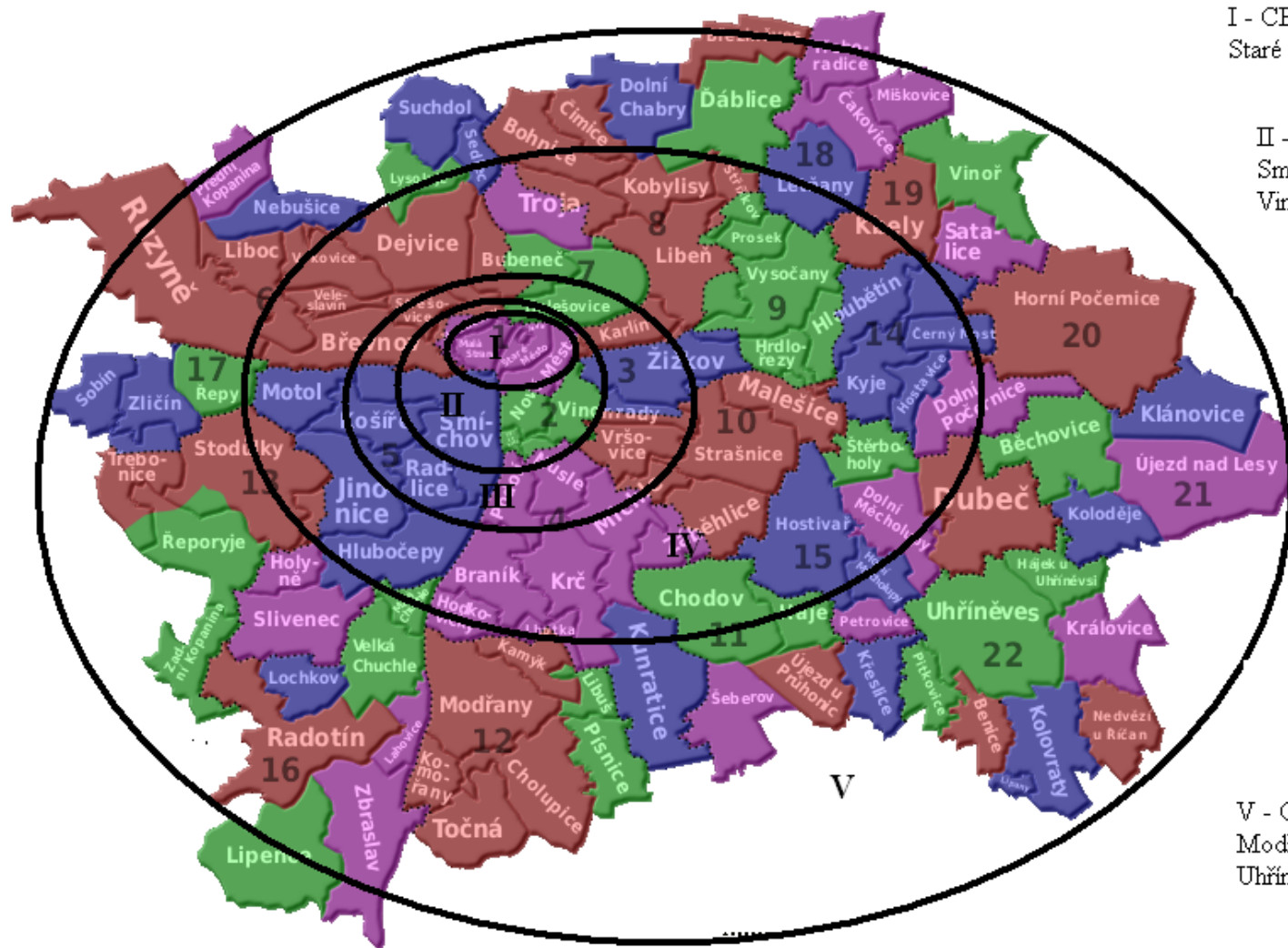
Harris & Lillman

Multiple Nuclei Model

- A** CBD – Central Business District
- B** Zone of Transition
- C** Residential (lower class)
- D** Residential (middle class)
- E** Residential (upper class)

- F** Industry
- G** Business Centre (mini CBD)
- H** Suburb
- I** Industrial Park/Suburb
- J** Commuter Belt

I - CENTRUM- Malá Strana,
Staré a Nové Město

II - KOMERČNÍ ZÓNA -
Smíchov, Nové Město,
Vinohrady

III - ČTVRŤ NÍŽŽŠÍ
PRACOVNÍ VSRTVY -
Holešovice, Žižkov

IV - VYŠŠÍ STŘEDNÍ
TRÍDA - Malešice,
Strašnice, Jinonice, Motol,
Dejvice, Vysočany, Prosek,
Troja, Chodov

V - OBLAST DOJÍŽDĚNÍ -
Modřany, Zličín, Ruzyně,
Uhřetěves, Suchbátov

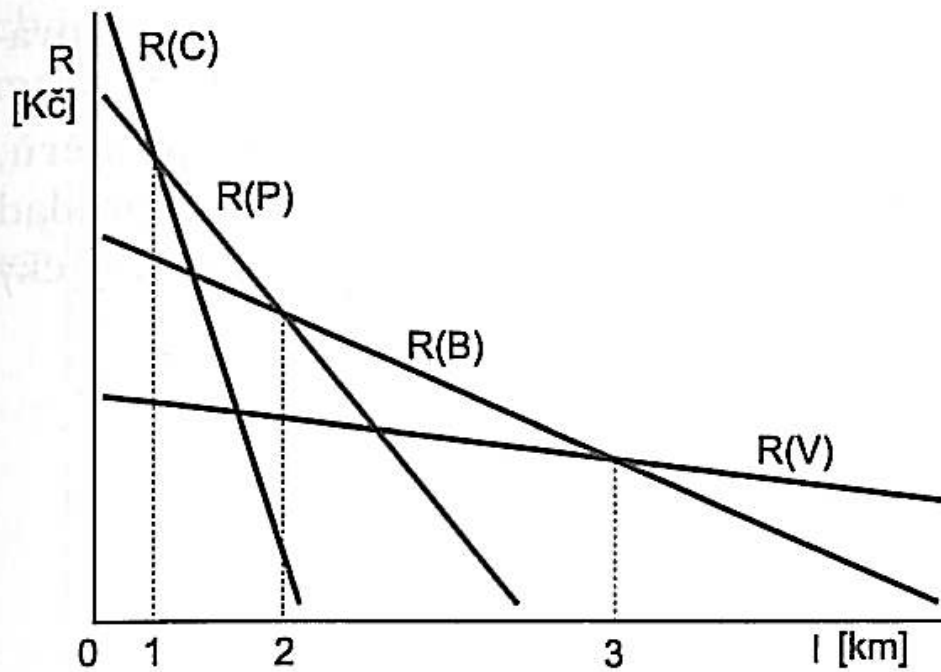

Majer čtyřoký

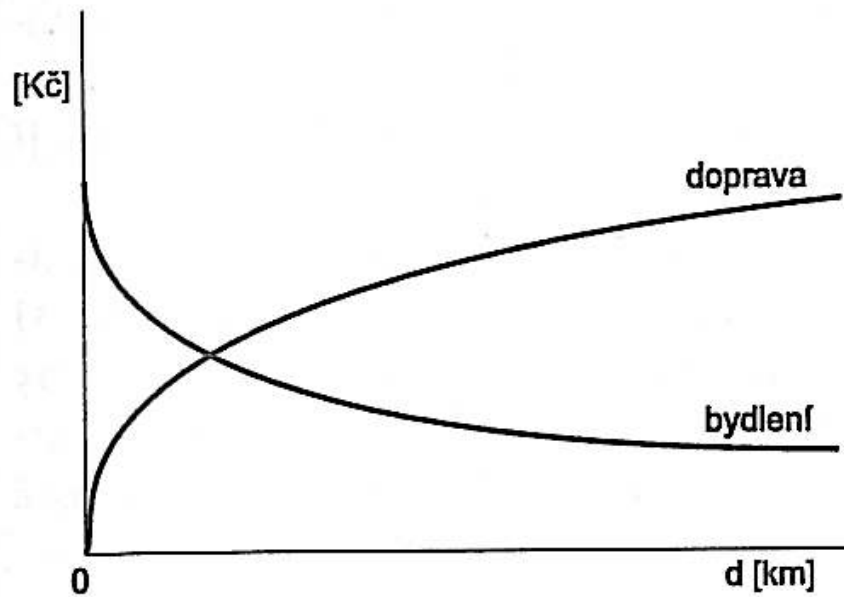
- ▶ **Filter down (kvalita, nové byty)**
  - ▶ Bohatší jdou za kvalitnějším bydlením na okraj města a přenechávají byty chudším a ti ještě chudším, růst nebytových funkcí v centru měst)
- ▶ **Trade off**
  - ▶ Nájem, doprava
  - ▶ Kvalitní doprava = suburbanizace
  - ▶ Poptávka po prostoru roste více než příjem = domácnost, co si polepšila půjde dál od centra, co si nepolepšila zůstane (západoevropský model, severoamerický model)
  - ▶ Poptávka po prostoru neroste tak jako příjem, bohatnoucí zůstanou spíše ve městě)

- R renta (bid rent)
- I vzdálenost od centra
- C centrální zóna
- P průmyslová výrobní zóna
- B bydlení
- V venkovské území

0 cíl dojížděky (centrum města)
d vzdálenost (dostupnost) centra
doprava náklady na dopravu
bydlení ostatní náklady spojené s bydlením

-
- ▶ (1) centrum velkoměsta
  - ▶ (2) tranzitní zóna
  - ▶ (3) obytná zóna nižších společenských vrstev
  - ▶ (4) obytná zóna středních společenských vrstev
  - ▶ (5) obytná zóna vyšších společenských vrstev
  - ▶ (6) oblast soustřeďující se na těžký průmysl
  - ▶ (7) malé okrajové obchodní centrum
  - ▶ (8) městská periferie
  - ▶ (9) průmyslová předměstí
  - ▶ (10) předměstské obytné čtvrti
-

Aspern

- ▶ 25 000 obyvatel
- ▶ Dráha metra
- ▶ Práce v místě

